

Efesierbrevet – Vem tror du att du är? – del 13

13 Du är utrustad för seger (Ef. 6:10-23) (Håkan Gniste, Christoffer Jaarma, Sarah Samuelson, Anders Henrikson) 2019-02-03

Inledning (Håkan Gniste)

- ❖ Här i avslutningen av Efesierbrevet kommer så Paulus sammanfattning och slutuppmaning till alla troende.
 - Han har talat om vilka vi är i Kristus och hur Gud har utvalt oss i honom
 - Han har talat om den helige Andes verk i oss och den frälsning av nåd som ger oss nytt liv
 - Han har talat om Andens utflöde genom oss, det nya livet i Kristus och hur vi är kallade att leva i ljuset av den kunskapen.
- ❖ Nu avslutar och sammanfattar Paulus all detta med att tala om den kamp som vi alla oundvikligen går in i när vi väljer att bejaka det nya livet i Kristus och han ger oss uppmaningar och handfasta råd om hur vi skall utkämpa den kampen.
- ❖ Bli starka i Herren, eller snarare egentligen "Var starka i Herren!" (verbet "var stark" står i presens passiv imperativ, alltså en strikt uppmaning till någonting som vi är mottagare av i varje stund av nuet).
 - Det är genom styrka i Herren och genom "kraften i hans mäktighet" som det ordagrant står, som vi har förmåga både att leva ut Kristuslivet och att stå fasta i den strid vi har att utkämpa.
 - Vår egen kraft förslår ingenting alls i den kampen. Som människor är vi ingen match alls för "ondskans andemakter i himlarymderna". Det är Guds Ande i oss som är mäktig och det är hans närvaro och hans kraft som gör att vi kan inte bara göra motstånd, utan även gå segrande ur den andliga striden.
- ❖ Förutom att vi skall ta emot styrka i Herren så uppmanar Paulus oss att ikläda oss "Guds hela vapenrustning"
 - Genomgående i hela beskrivningen som följer använder Paulus ord och termer hämtat ur det militära, han beskriver ett krig och han använder ord som beskriver de tekniska aspekterna av ett krig.
 - Vi ska vara noga med att inte låta bilden av vapenrustningen få en egen innebörd bortanför det Paulus avsåg när han skrev texten. Vapenrustningen är en bild, inte en magisk trollformel vi läser för att avvärja onda makter eller en "andlig verklighet" som påverkas av huruvida vi "klätt på oss" rutningen eller inte.
 - Det Paulus vill förmedla är inte "rustningen" i sig, utan de aspekter av andens liv och kraft i oss som han låter bilden av en soldats vapenrustning symbolisera för oss: Sanningen, rättfärdigheten, beredskapen, tron, frälsningen och Gudsordet.
 - Om vi gör "Ikläda sig vapenrustningen" till något av en magisk ritual, vilket vi kanske tenderar till ibland, så missar vi den egentliga poängen med Paulus resonemang här: Andens liv i oss är en realitet som får utlopp i konkreta egenskaper och handlingar hos oss, som i sin tur är det som "står emot djävulens listiga angrepp".

13.1 Känn din fiende (Christoffer Jaarma)

- ❖ Du har en fiende och han kämpar mot dig med alla till buds stående medel var sig du är medveten om det eller ej.

13.1.1 Vem är din fiende

- ❖ Om du skall ha en chans i den strid du har att utkämpa så är det avgörande att du känner till vem din fiende är och hur han opererar.
 - Fiendens objektiv i striden är glasklart: "Tjuven kommer bara för att stjäla slakta och döda" Joh 10:10
 - Om fienden hade fått full handlingsfrihet hade du varit död nu, och han hade dödat dig långt innan du fått en chans att lära känna Jesus som din personlige frälsare.
 - Det säger något om att Gud har begränsat djävulens handlingsfrihet, och att han fortsatt ger nåd åt alla människor bland annat genom att hålla tillbaka onskans flodvåg som ständigt hotar att överskölja oss.

- Fiendens taktik är också avslöjad: "När han [Djävulen] talar lögn talar han utifrån sig själv, för han är en lögnare och lögnens fader" Joh 8:44
 - Djävulens listiga angrepp, det angreppsätt han har, den anfallstaktik han förfogar över, är att så in lögnen och på så sätt förleda till synd.
 - Ett av fiendens namn är åklagaren, han är den som anklagar oss inför Gud men också inför oss själva. Det är en förödande taktik, först så in lögnen och när lögnen bär frukt anklaga den som blivit bedragen.
- ❖ Djävulen är en skapad varelse, en fallen ängel. Han är mäktig men inte allsmäktig, inflytelserik men inte allestädes närvarande, listig men inte allvetande och han är bestående men inte för evigt.
 - Djävulen är i viss mån begränsad av tid och rum. Som andevarelse kan han troligen färdas med tankens hastighet, men som skapad varelse kan han omöjligt vara på mer än en plats vid en viss tidpunkt.
 - Han har däremot många hantlangare, lägre demoner som utför hans planer och onda människor som står under hans vilja och välde och utför hans verk.
 - När du är under andlig attack är det inte sannolikt att det är fienden själv som ger sig på dig, utan någon av hans underlydande "Furstar, makter, världshärskare eller onda andemakter"

13.1.2 Vad gör din fiende?

- ❖ Fienden är roten till allt som är ont, därför att han är den som står emot Gud och Gud är källan till allt som är gott.
- ❖ Det finns två aspekter av den andliga kampen eller av andlig krigsföring om man så vill, den allmänna och den personliga.
- ❖ Den allmänna aspekten av andlig kamp handlar om att allting som är ont i den här världen har på något sätt sin upprinnelse i den onde, om inte direkt så indirekt.
 - Vi behöver se igenom detta som församling, och inse vilka det är vi egentligen kämpar emot.
 - Vi använder ibland Ef 6:12 ur sin kontext (Det är inte mot varelser av kött och blod...) till att säga att det motstånd vi möter i världen kommer från ondskans rike och inte från de människor som utför ondskans gärningar.
 - Det är delvis sant – i ljuset av att all ondskas har sin ultimata källa i den onde. Men det är inte var Paulus talar om i Ef 6:12.
 - Framförallt skall vi akta oss för att använda den versen för att ta udden av det personliga ansvaret för ondskan hos den som utför det onda, ofta i syfte att lättare förlåta våra fiender.
 - Var och en skall dö för sin egen synd, och den som gör onda gärningar bär på personlig ondskas. Att skylla på djävulen ändrar ingenting.
 - Vi skall ändå förlåta våra fiender, men aldrig överslätande eller med billig nåd i vår egen kraft utan med den oerhörda kraften i Jesu försoningsverk på korset.
- ❖ Den personliga aspekten av andlig kamp handlar om att ondskans makter gör allt vad de någonsin kan från att hålla dig borta från livet i Kristus och från att påverka andra att närma sig honom.
 - Ordet som översatts "Kämpa" här är det grekiska ordet för att brottas. Vi går alltså en personlig brottningskamp med ondskans makter när vi ger oss in på att leva det nya livet i Kristus.
 - Den brottningskampen är det Paulus talar om, och den handlar om huruvida vi skall kunna leva Kristuslivet fullt ut eller om vi skall misslyckas och falla bort.
 - Den kampen utkämpar du inte mot någon synlig fiende, någon varelse av kött och blod. Den kampen utkämpar du mot osynliga, men ack så verkliga och ytterligt dödliga fiender i andevärlden.
 - För att du skall kunna vinna den brottningskampen krävs det att du har rätt utrustning från Gud, rätt egenskaper som bara den helige ande kan ge dig.

13.1.3 Hur besegrar du din fiende?

- ❖ Därför, på grund av den här kampen mot en för oss övermäktig fiende, måste vi ta på oss "Guds fulla rustning" uttrycket betecknar hela den utrustning som en romersk soldat iklädde sig och bar med sig ut i strid, den som gjorde det romerska imperiet till obestridda härskare över största delen av den då kända världen på bibelns tid.

- ❖ Vi ikläder oss dessa egenskaper för att kunna göra motstånd och ”stå upprätta” d.v.s. stå kvar som segrare i brottningskampen, efter att vi fullgjort allt.
 - Att fullgöra allt här innebär att fullt ut leva det nya livet i Kristus, att vi inte blir besegrade av ondskans rike omkring oss och köttets gärningar inom oss.
- ❖ Vi vinner brottningskampen genom att vara starkare än den fiende som vill tvinga oss på knä.
- ❖ Vi blir starkare än fienden därför att vi använder oss av de ”andliga vapen” som Paulus talar om i 2 Kor 10:4
 - De andliga vapnen beskriver Paulus här i detalj och han gör det med bilder och liknelser från den romerska armén.

13.2 Guds fulla rustning (Sarah Samuelson)

- ❖ Guds fulla vapenrustning, den vi bär med oss in i vår personliga kamp, består alltså av egenskaper som Gud låter växa fram i oss genom sin ande och som möjliggör för oss att leva i Kristus:
 - Sanning
 - Rättfärdighet
 - Beredskap
 - Tro
 - Frälsning
 - Specifika Gudsord

13.2.1 Rustningens grundläggande ”delar”, de egenskaper som ger oss ett skydd.

- ❖ Första egenskapen är sanning.
 - Att ”Spänna runt höfterna” var både något man handgripligen gjorde och ett talesätt som betydde det samma som ”göra sig redo”. I antiken var det vanligt med löst sittande kroppslånga klädnader, och för kroppsarbete eller strid var det därför ofta nödvändigt att binda upp kläderna för att de inte skulle vara i vägen. Det är den bilden Paulus använder här.
 - Sanningen (Aletheia) kan användas om både objektiv sanning, alltså om det som är sant och äkta, sanningen om vem Gud är och vad han gjort för oss i Kristus. Men också om subjektiv sanning, alltså att ”vara sann” eller sanningsenlig som en personlig egenskap. En människa fri från svek, falskhet, och dunkla motiv.
 - Bältet håller ihop vapenrustningen och på samma sätt håller sanningen allting på plats i Kristuslivet. Om vi brottas med makter som följer lögnens fader blir sanning i både objektiv och subjektiv bemärkelse helt avgörande för oss.
- ❖ Andra egenskapen är rättfärdighet
 - Ordet som översatts ”pansar” är egentligen grekiskans ”Thorax” som vi använder som medicinsk term för bröstkorgen ovanför diafragman. Thorax kan beteckna både bröstkorgen i sig, men också det tvådelade ”bröstkorgsskyddet” som en soldat spände om sig för att skydda de vitala organen, hjärta och lungor, när han gav sig ut i strid.
 - Rättfärdigheten här är på ett sätt tvådelad: Det är den rättfärdighet som kommer av tro på Jesus. Den som betyder att vi är ”på rätt färd” eller har det rätt ställt med Gud, att han inte tillräknar oss synd utan ser oss som rättfärdiga inför sig p.g.a. Jesu försoningsdöd på korset. Men det är också samtidigt i någon mån vårt utlevande av den rättfärdigheten, alltså att vi lever rättfärdiga liv just p.g.a. att vi har blivit rättfärdigjorda.
 - Tro utan gärningar är död står det i Jakobsbrevet. På samma sätt är rättfärdighet av tro som inte resulterar i ett rättfärdigt liv lika dött.
 - Både vetskapen om att vi är rättfärdigjorda av nåd genom tro, och vår vilja att leva ut den rättfärdigheten i våra liv, är avgörande för att beskydda de vitala organen i vårt andliga liv.
- ❖ Tredje egenskapen är beredskap.
 - Paulus säger här att vi skall ”sko våra fötter med beredskapen av budskapet om frid”. Meningen kan översättas på lite olika sätt, men innebörden blir tydligare om man förstår hela bilden.
 - Vers 14 -15 är en mening i grundtexten, och vers 16-20 är en mening. Bilderna i vers 14-15 handlar om den grundläggande rustningen som man bär på sin kropp på samma sätt som man normalt gör med kläder,

medan bilderna i vers 16 och framåt handlar om de verktyg man använder i själva striden (sköld, hjälm och svärd).

- Innebörden blir då att för att stå stadigt i striden och inte tappa fotfästet behöver vi beredskap innan striden bryter ut för fullt och den beredskapen kommer av att vi är undervisade, redo förberedda med budskapet, evangeliet, om frid. Frid med Gud och människor, frid i vårt inre därför att vi vilar tryggt i Gud
- ❖ Sammantaget ger de tre första ”grundläggande” egenskaperna ett gediget skydd när vi går in i striden. Om vi känner sanningen och lever den, om vi vet att vi är rättfärdiggjorda och lever ut den rättfärdigheten och om vi är väl förberedda i vår kunskap om och applikation av det glada budskapet om den frid som övergår allt förstånd, då är vi väl rustade för att gå i närkamp med ondskan i våra egna liv.

13.2.2 Rustningens offensiva delar, de egenskaper som vi använder i kampen.

- ❖ Fjärde egenskapen är Tro (Pistis)
 - Man kan översätta på lite olika sätt här, men ordagrant står ungefär ”Över allt upphöj (eller tag upp) den stora, manslånga stridsskölden av tro”. Svenska Kärnbibeln översätter: Över (ovanför, omkring) alla andra skydd, bär (lyft upp) trons sköld.
 - Skölden det talas om här kallades ”dörren” och var den stora rektangulära stridsskölden som gjorde den romerska armén så effektiv i strid. Den var ett mycket effektivt skydd, även mot projektilvapen, och användes ofta för att bilda ett tak av sköldar över flera led av soldater under vilket trupperna kunde marschera framåt utan att riskera att bli träffade av fiendens pilar.
 - Att ha tro är att lita på, sätta sin tillit till och förtrösta på övertygelsen om vem Gud är och vad han gör för oss. När vårt fulla mått av tro är i bruk som en sköld över våra huvuden, kan den ondes brinnande pilar av lögnen och tvivel inte nå sitt mål och vi kan avancera framåt ohindrade i striden.
- ❖ Femte egenskapen är Frälsning
 - Frälsningen det talas om här är frälsning i bemärkelsen befrielse, inte primärt i bemärkelsen att komma till tro.
 - Det vi behöver ta emot från Gud, för att bli effektiva i striden och kunna leva ut det nya livet i Kristus, är den befrielse från fiendens angrepp som Gud ger oss genom den helige ande. Det är den egenskap hos Guds barn som gör att vi kan stå fri från det som antastar och stör, den räddning undan svåra prövningar som kommer av att leva sitt liv nära Gud.
- ❖ Sjätte egenskapen är Specifika Gudsord.
 - Andens svärd här är inte ”Logos” – Gudsordet, det inkarnerade ordet som är Kristus, utan ”Rhema”, vilket betyder ”Talat ord” alltså vad Gud har sagt.
 - När vi hamnar i intensiv närkamp med fienden behöver vi lyssna efter vad Gud talar, just där och då. Rhema är bibelord som blir levande för oss i stunden, genom andens ingivelse. Det är ord av liv in i distinkta situationer och vi kan själva använda dem som svärd för att både parera attacker och gå till angrepp mot vår fiende.

13.3 Att be ständigt (Anders Henrikson)

- ❖ Vi gör det vi gör i den andliga striden under ständig bön och åkallan.
 - Kraftkällan i vår kamp är bönen, vår koppling till vår himmelske fader och vår samverkan med honom.
 - Vi både tillägnar oss vapenrustningen d.v.s. växer i de egenskaper den representerar, och tillämpar vapenrustningen d.v.s. gör aktivt bruk av de egenskaperna i vår andliga kamp, genom bön och åkallan.
 - När fienden ansätter dig behöver du be. När du känner dig svag behöver du be.
 - När du omges av en smutsig dimma av fiendens lögnen behöver du be om mer sanning
 - När fienden försöker övertyga dig att du saknar rättfärdighet, eller fresta dig att leva orättfärdigt behöver du åkalla Jesu namn och slå tillbaka med vetskapen om att du är rättfärdiggjord av nåd genom tro på Kristus.
 - När fienden vill få dig på fall genom att strö ut ofrid runtomkring behöver du hämta frid hos din fader i bön.

- När den onde skjuter brinnande pilar av lögner, osanningar och tvivel mot dig behöver du be om mer tro för att släcka dem.
 - När ondskans krafter ansätter dig på alla håll behöver du be om frälsning undan attacker och frestelser.
 - När fienden går till angrepp behöver du be om ett specifikt ord från Gud till både anfall och försvar.
- ❖ Vi kan be i vår ande varje stund.
 - Även om din medvetna tanke kanske är upptagen med dagens specifika göromål så kan din ande vara i bön.
 - Anden väddar för oss med rop utan ord och han ber så som Gud vill.
 - ❖ Eftersom bön är en så central del av andlig krigsföring uppmanar Paulus också att vi skall be för varandra: Vi skall hålla ut i bön för alla de heliga.
 - Har du någon du ber för? Har du någon som ber för dig?
 - Paulus var också beroende av andras förböner för att kunna fungera i sitt uppdrag. Ber du för dina ledare i församlingen? Ber du för din pastor? I så fall är du en oerhört viktig del av kampen, du är artilleriet som ger eldunderstöd där det behövs som bäst.

13.4 Slutsats (Håkan Gniste)

- ❖ Så avslutar då Paulus sitt brev med en personlig hälsning och ett omnämnande av Paulus medhjälpare Tychikus som var den som blivit utsänd för att leverera brevet till Efesus.
- ❖ Brevet avslutas med en önskan om Frid, Kärlek och Tro från Gud Fadern och Herren Jesus Kristus
- ❖ Paulus slutord är: Nåd och odödlighet åt alla som älskar vår Herre Jesus Kristus och det kan i någon mån få vara slutord för vår genomgång av Efesierbrevet
 - Vem tror du att du är? Jag hoppas att du nu vet att du är utvald av nåd, rättfärdiggjord genom tro, kallad till helighet i Kristus och utrustad med allt du behöver för att leva det nya livet i Kristus.
- ❖ Vi ber med Paulus om frid kärlek och tro från Gud Fadern och Herren Jesus Kristus åt er alla.
- ❖ Vi ber att han ska ge er alla mer av sin nåd.
- ❖ Vi ber att han skall låta er alla uppstå i odödlighet med Kristus en gång.
- ❖ Och vi ber att ni alla skall få tag på en ny identitet i Kristus, få smak på vad det innebär att leva i honom, och att utflödet av den upplevelsen skall bli en våg av väckelse och helgelse som sveper inte bara över Uddevalla utan över Bohuslän och över Sverige och ända till jordens yttersta gräns.

AMEN!